

ที่ วธ ๐๔๐๑/๒๖๑๗

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกการจดหมายเหตุไทย” แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กอค. รับที่ ๓๖1
วันที่ 226 พ.ค. 2566
เวลา 10.30 น.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕
๓. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕
๔. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ วันจันทร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕
๕. สำเนาหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๒๐๖.๑๒/๓๗๕๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕
๖. สำเนาหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว ๐๒๐๒.๒/๑๘๖๘๐ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕
๗. ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกการจดหมายเหตุไทย” แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
๘. QR Code สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๗

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอเรื่องการถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกการจดหมายเหตุไทย” แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๖) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องด้วยในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ เป็นวันคล้ายวันสถาปนาหอจดหมายเหตุแห่งชาติครบรอบ ๗๐ ปี กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร ตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงให้ความสนพระราชหฤทัยและอุปถัมภ์งานจดหมายเหตุไทย อีกทั้งทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชดำริสแนวนำเกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่นำมาใช้ในงานด้านจดหมายเหตุที่ได้ทอดพระเนตรจากการเสด็จเยือนประเทศต่าง ๆ อันเป็นคุณานุภาพต่อการพัฒนางานอนุรักษ์เอกสารจดหมายเหตุ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลเอกสารจดหมายเหตุ ตลอดจนได้ทรงมีกระแสพระราชดำริถึงความสำคัญของการจัดทำหลักสูตรวิชาจดหมายเหตุในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการจดหมายเหตุ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการจดหมายเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถในการวิจัยการจัดการจดหมายเหตุ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์แก่การศึกษา ค้นคว้า ของอนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป ดังนั้น เพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่องานจดหมายเหตุไทย กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร จึงได้นำเสนอคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ เห็นชอบหลักการถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ โดยขอให้ที่ประชุมพิจารณาพระราชสมัญญา ดังนี้

- พระอัครราชูปถัมภิกา การจดหมายเหตุสยาม (หรือไทย)
- พระรัตนราชูปถัมภิกา การจดหมายเหตุสยาม (หรือไทย)
- พระสยามอักษรบริรักษ์ การจดหมายเหตุสยาม (หรือไทย)
- พระสยามอักษรพินิต การจดหมายเหตุสยาม (หรือไทย)
- พระสยามอักษรราชูปถัมภิกา

๑.๑.๒ เห็นชอบร่างคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ เพื่อพิจารณากลับกรองข้อมูลและดำเนินงานถวายพระราชสมัญญา

ที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบหลักการถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ โดยเห็นชอบการถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกาการจดหมายเหตุไทย” และมอบกระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร รับข้อเสนอของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติไปดำเนินการรายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการกลับกรองการขอพระราชทาน

ถวายพระราชสมัญญาแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงของพระราชสมัญญาที่ส่วนราชการขอพระราชทานถวาย รวมทั้ง มีหน้าที่ในการตรวจสอบ ถ้อยแถลง เสนอความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ดำเนินการเพื่อเฉลิมพระเกียรติอันมีค่า ถวายในแต่โอกาสอย่างสมพระเกียรติ เพื่อให้ถูกต้องตาม ขั้นตอนการปฏิบัติและขนบธรรมเนียมประเพณีก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ กำหนดให้ปรับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการถวายพระราชสมัญญาและการเรียกขาน ในฐานะที่ทรงปรึกษาสามารถในด้านหรือการนั้น ๆ แต่พระมหากษัตริย์ โดยให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องขอความเห็น จากสำนักราชเลขาธิการเพื่อประกอบการพิจารณาร่วมกับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๒/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ และมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ ออกคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมศิลปากร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงข้อมูลเพื่อการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ รวมทั้งดำเนินงานถวาย พระราชสมัญญาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาพระราชสมัญญา และ แนวทางการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และมีมติเห็นชอบพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกา การจดหมายเหตุไทย” อ่านว่า “พระ-อัคร-ระ-รา-ชู-ปะ-ถัม-ภิ-กา-กาน-จด-หมายเหตุ-ไทย” มีความหมายว่า “สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ การจดหมายเหตุไทย” และมอบกรมศิลปากรในฐานะฝ่ายเลขานุการดำเนินการจัดทำหนังสือกราบบังคมทูล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงทราบการถวายพระราชสมัญญา รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการ ดำเนินงานถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงวัฒนธรรมขอเสนอเรื่องการถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกา การจดหมายเหตุไทย” แด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เนื่องจาก...

เนื่องจากการถวายพระราชสมัญญา มีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีต่อการจดหมายเหตุ ของไทย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบและให้ความเห็นชอบ เพื่อให้การถวาย พระราชสมัญญา มีผลบังคับทั่วไปแก่หน่วยงานทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน

๓. สารสำคัญ

กรมศิลปากรในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการดำเนินงานถวายพระราชสมัญญา สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ จัดทำหนังสือถึงราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อนำความกราบบังคมทูลขอพระราชทาน ถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกการจดหมายเหตุไทย” และต่อมาสำนักพระราชวัง (กองงานในพระองค์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) ได้มีหนังสือ ที่ พว ๐๒๐๖.๑๒/๓๗๕๔ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึงปลัดกระทรวงวัฒนธรรม แจ้งว่า ได้นำความ เรื่องกระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร น้อมเกล้าฯน้อมกระหม่อมถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิก การจดหมายเหตุไทย” กราบบังคมทูลทรงทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓.๒ จัดทำหนังสือถึงราชเลขานุการในพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอ พระราชทานถวายพระราชสมัญญาแต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งต่อมาสำนักพระราชวัง (กองพระราชภารกิจในพระองค์ ๙๐๔) ได้มีหนังสือ ที่ พว ๐๒๐๒.๒/๑๘๖๘๐ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงปลัดกระทรวงวัฒนธรรม แจ้งว่า ได้นำความเรื่องที่กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร ขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกการจดหมายเหตุไทย” กราบบังคมทูลพระกรุณา ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ กฎหมาย

- พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๔.๒ มติคณะรัฐมนตรี

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๗๒ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการขอพระราชทาน ถวายพระราชสมัญญาแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศ์ โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองพระราชสมัญญาที่ส่วนราชการขอพระราชทานถวาย รวมทั้งมีหน้าที่ในการตรวจสอบ กลั่นกรอง เสนอความเห็น และขอแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อเฉลิมพระเกียรติน้อมเกล้าฯ ถวายในแต่ละโอกาสอย่างสมพระเกียรติ เพื่อให้ถูกต้องตามขั้นตอนการปฏิบัติและขนบธรรมเนียมประเพณีก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ ปรากฏตามหนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๒๑๓ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ กำหนดให้ปรับขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับ

การถวายพระราชสมัญญาและการเรียกขานในฐานะที่ทรงปรีชาสามารถในด้านหรือการนั้น ๆ แต่พระมหากษัตริย์ โดยให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องขอความเห็นจากสำนักกราชเลขาธิการ เพื่อประกอบการพิจารณาร่วมกับความเห็น ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอเสนอเรื่อง การถวายพระราชสมัญญา “พระอัครราชูปถัมภิกา การจดหมายเหตุไทย” แต่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

กรมศิลปากร

สำนักบริหารกลาง

โทร. ๐ ๒๑๖๔ ๒๕๐๑ - ๒ ต่อ ๔๐๒๙

โทรสาร ๐ ๒๑๖๔ ๒๕๐๑ - ๒ ต่อ ๔๐๓๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : fad@saraban.mail.go.th

